

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI ¹⁾

z dnia 17 kwietnia 2008 r.

Dz.U. z 2008 r. nr 78, poz.470

**w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej
w ramach działania „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i
posiadaczy lasów” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata
2007 - 2013**

Na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. Nr 64, poz. 427) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki i tryb przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013, zwanej dalej „pomocą”, w tym:

- 1) tryb składania wniosków o przyznanie pomocy i wniosków o płatność;
- 2) szczegółowe wymagania, jakim powinny odpowiadać wnioski o przyznanie pomocy i wnioski o płatność.

§ 2. 1. Pomoc jest przyznawana osobie fizycznej, osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, która:

- 1) w roku kalendarzowym poprzedzającym rok złożenia wniosku o przyznanie pomocy:
 - a) otrzymała, na podstawie przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego albo przepisów o płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych i płatności cukrowej ostateczną decyzję o przyznaniu płatności bezpośredniej lub wypłatę płatności bezpośredniej albo, na podstawie przepisów o płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych i

- oddzielnej płatności z tytułu cukru, ostateczną decyzję o przyznaniu jednolitej płatności obszarowej lub wypłatę jednolitej płatności obszarowej - w przypadku gdy wnioskodawca ubiega się o przyznanie pomocy na usługi doradcze wymienione w załączniku nr 1 do rozporządzenia lub
- b) była podatnikiem podatku leśnego, na podstawie przepisów o podatku leśnym - w przypadku gdy wnioskodawca ubiega się o przyznanie pomocy na usługi doradcze wymienione w załączniku nr 2 do rozporządzenia;
- 2) posiada numer identyfikacyjny, nadany w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, zwany dalej „numerem identyfikacyjnym”;
- 3) prowadzi działalność rolniczą w zakresie produkcji roślinnej albo w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej - w przypadku gdy wnioskodawca ubiega się o przyznanie pomocy na usługi doradcze wymienione w załączniku nr 1 do rozporządzenia;
- 4) nie podlega wykluczeniu z ubiegania się o przyznanie pomocy na podstawie przepisów rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 277 z 21.10.2005, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1698/2005”, oraz przepisów Unii Europejskiej wydanych w trybie tego rozporządzenia lub przepisów odrębnych;
- 5) zawarła umowę, w formie pisemnej, z podmiotem, o którym mowa w art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, zwanym dalej „uprawnionym podmiotem doradczym”, albo złożyła wobec Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, zwanej dalej „Agencją”, zobowiązanie do zawarcia umowy o świadczenie przynajmniej:
- a) usługi kompleksowej oceny gospodarstwa rolnego w zakresie spełniania wymogów wzajemnej zgodności, o których mowa w art. 4 i 5 oraz w załącznikach III i IV do rozporządzenia Rady (WE) nr 1782/2003 z dnia 29 września 2003 r. ustanawiającego wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiającego określone systemy wsparcia dla rolników oraz zmieniającego

rozporządzenia (EWG) nr 2019/93, (WE) nr 1452/2001, (WE) nr 1453/2001, (WE) nr 1454/2001, (WE) nr 1868/94, (WE) nr 1251/1999, (WE) nr 1254/1999, (WE) nr 1673/2000, (EWG) nr 2358/71 i (WE) nr 2529/2001 (Dz. Urz. UE L 270 z 21.10.2003, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 40, str. 269, z późn. zm.) oraz usługi polegającej na ocenie gospodarstwa rolnego w zakresie spełniania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, wymienionych w załączniku nr 1 do rozporządzenia, i w wysokości określonej według stawek wskazanych w tym załączniku - w przypadku gdy wnioskodawca ubiega się o przyznanie pomocy na usługi doradcze wymienione w załączniku nr 1 do rozporządzenia lub

b) jednej z usług doradczych, wymienionych w załączniku nr 2 do rozporządzenia, i w wysokości określonej według stawek wskazanych w tym załączniku - w przypadku gdy wnioskodawca ubiega się o przyznanie pomocy na usługi doradcze wymienione w załączniku nr 2 do rozporządzenia;

6) skorzysta z usług doradczych, o których mowa w pkt 5, przed upływem 12 miesięcy od dnia, w którym decyzja w sprawie przyznania pomocy stała się ostateczna.

2. Pomoc jest przyznawana i wypłacana na pokrycie kosztów usług doradczych niefinansowanych z udziałem innych środków publicznych.

§ 3. 1. Pomoc jest przyznawana na pokrycie części udokumentowanych kosztów kwalifikowalnych.

2. Kosztami kwalifikowalnymi są koszty usług doradczych wyszczególnionych w umowie zawartej zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 5, zwanej dalej „umową”, w wysokości określonej według stawek wskazanych w załącznikach nr 1 lub nr 2 do rozporządzenia.

3. Do kosztów kwalifikowalnych nie zalicza się podatku od towarów i usług (VAT).

4. Wysokość pomocy wynosi 80% poniesionych i udokumentowanych kosztów kwalifikowalnych za usługi doradcze zrealizowane po dniu, w którym decyzja w sprawie przyznania pomocy stała się ostateczna, nieprzekraczających dla danego

wnioskodawcy kwoty określonej w załączniku do rozporządzenia nr 1698/2005 dla działania „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów”.

5. Pomoc może być przyznana w okresie objętym Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013, zwanym dalej „Programem”, wyłącznie raz na dany rodzaj usług doradczych wymienionych w załącznikach nr 1 lub nr 2 do rozporządzenia.

§ 4. 1. Prezes Agencji podaje do publicznej wiadomości, na stronie internetowej Agencji, informację o możliwości składania w danym roku kalendarzowym wniosków o przyznanie pomocy.

2. Wnioskodawca składa wniosek o przyznanie pomocy raz w danym roku kalendarzowym.

3. Prezes Agencji podaje do publicznej wiadomości, na stronie internetowej Agencji, nie rzadziej niż co 3 miesiące, informację o liczbie wniosków o przyznanie pomocy, złożonych w danym roku kalendarzowym, i zapotrzebowaniu na środki finansowe wynikające z tych wniosków.

4. Termin składania wniosków o przyznanie pomocy w danym roku kalendarzowym upływa z końcem dnia roboczego następującego po dniu podania do publicznej wiadomości na stronie internetowej Agencji informacji, z której wynika, że zapotrzebowanie określone w ust. 3 osiągnęło co najmniej 120 % środków finansowych dostępnych w danym roku kalendarzowym.

5. Jeżeli nie zostanie opublikowana informacja, o której mowa w ust. 4, termin składania wniosków o przyznanie pomocy w danym roku kalendarzowym upływa w dniu 31 grudnia tego roku.

§ 5. Wniosek o przyznanie pomocy składa się osobiście lub przez upoważnioną osobę, listem poleconym nadanym w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego lub przesyłką kurierską do kierownika biura powiatowego Agencji, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę wnioskodawcy.

§ 6. 1. Wniosek o przyznanie pomocy zawiera:

- 1) numer identyfikacyjny wnioskodawcy;
- 2) imię i nazwisko, miejsce zamieszkania i adres albo nazwę, siedzibę i adres wnioskodawcy;
- 3) imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania i adres osoby upoważnionej do reprezentowania wnioskodawcy, wraz z zakresem tego upoważnienia - jeżeli zostało udzielone;
- 4) numer identyfikacji podatkowej (NIP) wnioskodawcy, jeżeli został nadany;
- 5) numer identyfikacyjny wnioskodawcy w krajowym rejestrze urzędowym podmiotów gospodarki narodowej (REGON), jeżeli został nadany, a w przypadku osoby fizycznej również numer ewidencyjny powszechnego elektronicznego systemu ewidencji ludności (PESEL);
- 6) kod kraju i numer paszportu lub innego dokumentu tożsamości - w przypadku osoby fizycznej nieposiadającej obywatelstwa polskiego;
- 7) wyszczególnienie planowanych usług doradczych, spośród rodzajów usług wymienionych w załącznikach nr 1 lub nr 2 do rozporządzenia;
- 8) wykaz dokumentów potwierdzających spełnienie warunku określonego w § 2 ust. 1 pkt 1 lit. b;
- 9) oświadczenia lub zobowiązania wnioskodawcy związane z pomocą.

2. Do wniosku o przyznanie pomocy dołącza się:

- 1) dokumenty potwierdzające spełnienie warunku określonego w § 2 ust. 1 pkt 1 lit. b;
- 2) oryginał lub kopię umowy, a w przypadku jej zmiany, także oryginały lub kopie aneksów do tej umowy, potwierdzone za zgodność z oryginałem przez notariusza lub upoważnionego pracownika Agencji albo, oświadczenie o zobowiązaniu do jej zawarcia;
- 3) oryginał lub kopię upoważnienia, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, poświadczoną za zgodność z oryginałem przez notariusza lub upoważnionego pracownika Agencji - jeżeli zostało udzielone;
- 4) oświadczenie o prowadzeniu działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej albo o prowadzeniu działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej – w przypadku gdy wnioskodawca ubiega się o

przyznanie pomocy na usługi doradcze wymienione w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

3. W umowie powinny być zawarte następujące postanowienia, od których jest uzależniona wypłata środków finansowych z tytułu pomocy:

- 1) numer identyfikacyjny wnioskodawcy;
- 2) imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania i adres albo nazwa, siedziba i adres wnioskodawcy;
- 3) imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania osoby upoważnionej do reprezentowania wnioskodawcy, wraz z zakresem tego upoważnienia - jeżeli zostało udzielone;
- 4) numer w Krajowym Rejestrze Sądowym albo w Ewidencji Działalności Gospodarczej uprawnionego podmiotu doradczego, jeżeli uprawniony podmiot doradczy podlega obowiązkowi wpisu do tego rejestru lub tej ewidencji;
- 5) numer identyfikacji podatkowej (NIP) uprawnionego podmiotu doradczego, jeżeli został nadany;
- 6) numer identyfikacyjny w krajowym rejestrze urzędowym podmiotów gospodarki narodowej (REGON) uprawnionego podmiotu doradczego, jeżeli został nadany;
- 7) wyszczególnienie usług doradczych, spośród rodzajów usług wymienionych w załączniku nr 1 lub nr 2 do rozporządzenia;
- 8) data zawarcia umowy i przewidywany okres świadczenia usług doradczych, stanowiących przedmiot tej umowy;
- 9) termin rozpoczęcia realizacji usług doradczych późniejszy od dnia, w którym decyzja o przyznaniu pomocy stała się ostateczna;
- 10) zastrzeżenie, na mocy którego wnioskodawca może odstąpić od umowy w zakresie usług doradczych, które nie zostały objęte decyzją ostateczną o przyznaniu pomocy;
- 11) zobowiązanie wnioskodawcy do udostępniania uprawnionemu podmiotowi doradczemu informacji, niezbędnych do udzielenia porad w ramach świadczenia usług doradczych stanowiących przedmiot umowy;
- 12) określenie obowiązków uprawnionego podmiotu doradczego w zakresie:

- a) zapewnienia świadczenia usług doradczych i udokumentowania ich zrealizowania zgodnie z umową,
- b) zachowania rzetelności i poufności przy świadczeniu usług doradczych,
- c) przechowywania dokumentów, które będą stanowiły podstawę dokonania wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy, przez 5 lat kalendarzowych, licząc od końca roku, w którym dokonano wypłaty tych środków.

4. W umowie może być umieszczone oświadczenie wnioskodawcy o wyrażeniu zgody na przejęcie przez uprawniony podmiot doradczy, który zrealizował usługę doradczą na podstawie umowy, należności przysługującej wnioskodawcy wobec Agencji z tytułu przyznanej pomocy - w przypadku gdy uprawniony podmiot doradczy wyrazi zgodę, aby wnioskodawca nie uiszcział opłaty z tytułu świadczenia tej usługi w wysokości, w której przysługiwałaby mu wobec Agencji należność z tytułu przyznanej pomocy.

§ 7. Formularz wniosku o przyznanie pomocy, a w przypadku opracowania - także wzory dokumentów dołączanych do tego wniosku, Agencja udostępnia nie później niż w dniu podania do publicznej wiadomości informacji, o której mowa w § 4 ust. 1.

§ 8. 1. Pomoc przysługuje według kolejności złożenia wniosków o przyznanie pomocy.

2. Kierownik biura powiatowego Agencji wydaje decyzję w sprawie przyznania pomocy w terminie 60 dni od dnia złożenia wniosku o przyznanie pomocy.

§ 9. 1. Pomoc wypłaca się na wniosek o płatność, jeżeli:

- 1) wnioskodawca pokrył 20 % kosztów kwalifikowalnych usług doradczych i pozostałych kosztów tych usług niezaliczonych do kosztów kwalifikowalnych, na których pokrycie ubiegał się o pomoc;
- 2) wnioskodawca pokrył koszty kwalifikowalne, inne niż wymienione w pkt 1 - w przypadku gdy umowa nie zawiera oświadczenia, o którym mowa w § 6 ust. 4;
- 3) usługi doradcze zostały zrealizowane zgodnie z umową.

2. Wnioskodawca składa wniosek o płatność raz w danym roku kalendarzowym, w terminie 12 miesięcy od dnia, w którym decyzja o przyznaniu pomocy stała się ostateczna.

3. Jeżeli usługi doradcze objęte umową nie zostały zrealizowane przez uprawniony podmiot doradczy do dnia upływu terminu złożenia wniosku o płatność, określonego w ust. 2, wnioskodawca składa wniosek o płatność w kolejnym roku kalendarzowym, ale nie później niż w terminie 24 miesięcy od dnia, w którym decyzja o przyznaniu pomocy stała się ostateczna.

4. Jeżeli w umowie jest umieszczone oświadczenie, o którym mowa w § 6 ust. 4:

- 1) wnioskodawca składa wniosek o płatność w terminie określonym w ust. 2 lub 3;
- 2) wypłata środków finansowych z tytułu pomocy jest dokonywana na rzecz uprawnionego podmiotu doradczego, który przejmie należność określoną w § 6 ust. 4.

5. Wnioskodawca, który nie złożył wniosku o płatność w terminach określonych w ust. 2 lub 3, uiszcza opłatę z tytułu świadczenia usług uprawnionemu podmiotowi doradczemu w terminie określonym w umowie, jednakże nie krótszym niż 30 dni od dnia upływu terminu do złożenia tego wniosku.

6. Wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy nie dokonuje się, jeżeli wnioskodawca nie złożył wniosku o płatność w terminach określonych w ust. 2 lub 3.

7. Do trybu składania wniosku o płatność stosuje się odpowiednio przepis § 5.

§ 10. 1. Wniosek o płatność zawiera:

- 1) informacje określone w § 6 ust. 1 pkt 1 - 6;
- 2) wyszczególnienie zrealizowanych, zgodnie z umową, usług doradczych;
- 3) wskazanie uprawnionego podmiotu doradczego i jego numeru rachunku bankowego – w przypadku gdy wypłata środków finansowych z tytułu pomocy jest dokonywana na rzecz uprawnionego podmiotu doradczego, który przejmie należność określoną w § 6 ust. 4;
- 4) deklarację dotyczącą kontynuowania korzystania z usług doradczych wymienionych w załączniku nr 1 lub nr 2 do rozporządzenia;
- 5) wyszczególnienie planowanych usług doradczych; wymagania tego nie stosuje się, jeżeli wnioskodawca nie złożył deklaracji, o której mowa w pkt 4;

6) oświadczenia lub zobowiązania wnioskodawcy związane z pomocą.

2. Do wniosku o płatność dołącza się:

- 1) oryginały faktur lub równoważnych dokumentów księgowych lub ich kopie potwierdzone za zgodność z oryginałem przez upoważnionego pracownika Agencji wraz z dokumentem księgowym, potwierdzającym pokrycie przez wnioskodawcę 20 % kosztów kwalifikowalnych usług doradczych i pozostałych kosztów tych usług niezaliczonych do kosztów kwalifikowalnych, na pokrycie których ubiega się o pomoc;
- 2) oryginały faktur lub równoważnych dokumentów księgowych lub ich kopie potwierdzone za zgodność z oryginałem przez upoważnionego pracownika Agencji wraz z dokumentem księgowym, potwierdzającym wysokość poniesionych przez wnioskodawcę kosztów kwalifikowalnych, innych niż wymienione w pkt 1 - w przypadku gdy umowa nie zawiera oświadczenia, o którym mowa w § 6 ust. 4;
- 3) dokumenty potwierdzające zrealizowanie usług doradczych stanowiących przedmiot umowy;
- 4) oryginał lub kopię umowy, a w przypadku jej zmiany, także oryginały lub kopie aneksów do tej umowy, potwierdzone za zgodność z oryginałem przez notariusza lub upoważnionego pracownika Agencji;
- 5) zaświadczenie o numerze rachunku bankowego, na który mają być przekazane środki finansowe z tytułu pomocy, zgodnie z umową;
- 6) oryginał lub kopię upoważnienia, o którym mowa w § 6 ust. 1 pkt 3, poświadczoną za zgodność z oryginałem przez notariusza lub upoważnionego pracownika Agencji - jeżeli zostało udzielone.

3. Jeżeli deklaracja, o której mowa w ust. 1 pkt 4, została zrealizowana, wnioskodawca nie składa na zrealizowane zgodnie z tą deklaracją usługi doradcze, wniosku o przyznanie pomocy, a wyłącznie wniosek o płatność.

4. Do wniosku o płatność stosuje się odpowiednio przepis § 7.

§ 11. 1. Kierownik biura powiatowego Agencji wydaje decyzję w sprawie przyznania płatności w terminie 60 dni od dnia złożenia wniosku o płatność.

2. Wypłata środków finansowych z tytułu pomocy następuje w terminie 60 dni od dnia, w którym decyzja określona w ust. 1 stała się ostateczna.

§ 12. 1. Wnioskodawca informuje Agencję o wszelkich zaistniałych okolicznościach mających wpływ na przyznanie pomocy niezwłocznie po ich zaistnieniu, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia ich zaistnienia.

2. Wnioskodawca, któremu przyznano płatność przechowuje dokumenty, które stanowiły podstawę przyznania i wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy, przez 5 lat kalendarzowych, licząc od końca roku, w którym dokonano wypłaty tych środków.

§ 13. W przypadku działania „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów” objętego Programem, ze względu na istotę tego działania:

1) następca prawny wnioskodawcy, nabywca gospodarstwa rolnego lub lasu albo ich części albo przejmujący posiadanie gospodarstwa rolnego lub lasu albo ich części nie mogą wstąpić do toczącego się postępowania na miejsce wnioskodawcy;

2) nie przyznaje się pomocy następcy prawnemu beneficjenta, nabywcy gospodarstwa rolnego lub lasu albo ich części albo przejmującemu posiadanie gospodarstwa rolnego lub lasu albo ich części.

§ 14. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej - rozwój wsi, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 216, poz. 1599).

Załączniki do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia (poz. ...)

Załącznik nr 1

Rodzaje usług doradczych dla rolników oraz stawki opłat za te usługi

Lp.	Rodzaje usług doradczych	Stawki opłat w złotych *			
		Ocena gospodarstwa rolnego w zakresie spełniania wymogów wzajemnej zgodności		Opracowanie planu dostosowania gospodarstwa rolnego do wymogów wzajemnej zgodności	
		Produkcja zwierzęca albo roślinna i zwierzęca	Produkcja roślinna	Produkcja zwierzęca albo roślinna i zwierzęca	Produkcja roślinna
I.	KOMPLEKSOWA OCENA GOSPODARSTWA ROLNEGO W ZAKRESIE SPEŁNIANIA WYMOGÓW WZAJEMNEJ ZGODNOŚCI	2200	1200	-	-
I.1	OCHRONA ŚRODOWISKA				
	gospodarstwo położone na obszarach Natura 2000 albo	-	-	700	500
	gospodarstwo położone poza obszarami Natura 2000	-	-	400	250
I.2	ZDROWIE PUBLICZNE LUDZI, ZDROWIE ZWIERZĄT ORAZ ZDROWOTNOŚĆ ROŚLIN, A TAKŻE IDENTYFIKACJA I REJESTRACJA ZWIERZĄT	-	-	2000	1200
I.3	DOBROSTAN ZWIERZĄT	-	-	800	x
I.4	DOBRA KULTURA ROLNA ZGODNA Z WYMOGAMI OCHRONY ŚRODOWISKA	-	-	300	300
		Ocena gospodarstwa rolnego w zakresie spełniania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy		Opracowanie planu dostosowania gospodarstwa rolnego do zasad bezpieczeństwa i higieny pracy	
		Produkcja zwierzęca albo roślinna i zwierzęca	Produkcja roślinna	Produkcja zwierzęca albo roślinna i zwierzęca	Produkcja roślinna
II.	BEZPIECZEŃSTWO I HIGIENA	300	150	-	-

* Stawki opłat nie obejmują podatku od towarów i usług (VAT).

	PRACY	-	-	500	300
--	--------------	---	---	------------	------------

Załącznik nr 2

Rodzaje usług doradczych dla posiadaczy lasów oraz stawki opłat za te usługi

Lp.	Rodzaje usług doradczych	Stawki opłat w złotych*
I.	ZWYKŁA PRAKTYKA LEŚNA	500
II.	OCHRONA LEŚNEJ RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ	300
III.	PLANOWANIE I UZYSKIWANIE ODNOWIENIA NATURALNEGO	500
IV.	PIELĘGNOWANIE UPRAWY Z ODNOWIENIA NATURALNEGO	200
V.	ROLA MARTWEGO DREWNA W LESIE	200
VI.	PLANOWANIE I ZAKŁADANIE STREFY OSZYJKOWEJ NA SKRAJU LASU	500
VII.	WPROWADZANIE DOMIESZEK BIOCENOTYCZNYCH I PODSADZEŃ PRZEBUDOWUJĄCYCH	1000

* Stawki opłat nie obejmują podatku od towarów i usług (VAT).

UZASADNIENIE

Podstawowe zasady wsparcia rozwoju obszarów w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich określają przepisy rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 277 z 21. 10. 2005 r., str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1698/2005”, akty prawne wydane w trybie przepisów tego rozporządzenia oraz inne przepisy wspólnotowe mające zastosowanie w przedstawionym zakresie.

Przepisami krajowymi, które wykonują, określone w powyższych przepisach prawa wspólnotowego zasady wsparcia rozwoju obszarów wiejskich są ustawa z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. Nr 64, poz. 427), zwana dalej „ustawą”, akty wykonawcze wydawane na jej podstawie oraz przepisy innych aktów prawnych mających zastosowanie w przedstawionym zakresie.

Dokumentem, który określa zasady wsparcia rozwoju obszarów wiejskich na lata 2007 - 2013 w odniesieniu do Rzeczypospolitej Polskiej, są postanowienia Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013, zwanego dalej „PROW”.

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy w ramach działania „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, które stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy, zostało opracowane w oparciu o powyższe akty prawne, a w szczególności o te postanowienia tych aktów, które odnoszą się do działania „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów”.

Na podstawie art. 20 ustawy pomoc w ramach wyżej wymienionego działania jest przyznawana w drodze decyzji administracyjnej. Przepisy ustawy przewidują, że do postępowań w sprawie przyznania pomocy stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, z uwzględnieniem zasad i warunków określonych

w przepisach rozporządzenia nr 1698/2005 oraz w przepisach Unii Europejskiej wydanych w trybie tego rozporządzenia, a także z uwzględnieniem szczególnych w stosunku do Kodeksu postępowania administracyjnego regulacji zawartych w ustawie.

Mając powyższe na uwadze, warunki i tryb przyznawania i wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów” będą określać przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego w powyższym zakresie, a także przepisy niniejszego rozporządzenia uwzględniające specyfikę tego działania.

Niniejsze rozporządzenie określa szczegółowe warunki i tryb przyznawania i wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów” objętego PROW, w tym tryb składania wniosków o przyznanie pomocy i wniosków o płatność oraz szczegółowe wymagania, jakim powinny odpowiadać wnioski o przyznanie pomocy i wnioski o płatność.

Rozporządzenie nie zawiera regulacji dotyczących warunków i trybu zwracania pomocy finansowej. W trakcie opracowywania rozporządzenia uznano, że regulacje w tym zakresie, zawarte w obowiązujących aktach prawnych, a w szczególności w ustawie i w przepisach o utworzeniu Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, są w tym zakresie wystarczające.

Rozporządzenie nie określa również przestrzennego zakresu wdrażania wyżej wymienionego działania, ponieważ przepisy tego rozporządzenia będą miały zastosowanie na całym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i nie przewidują żadnych ograniczeń w tym zakresie.

W rozporządzeniu nie przewiduje się możliwości wstąpienia do toczącego się postępowania na miejsce wnioskodawcy przez następcę prawnego wnioskodawcy, nabywcę gospodarstwa rolnego lub lasu albo ich części ani przejmującego posiadanie gospodarstwa rolnego lub lasu albo ich części, a także przyznania pomocy następcy prawnemu beneficjentowi albo nabywcy gospodarstwa rolnego lub lasu albo ich części ani przejmującemu posiadanie gospodarstwa rolnego lub lasu albo ich części. Przedstawione rozwiązanie ma na względzie specyfikę działania „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów”, która przejawia się między innymi w tym, że pomoc przyznawana w ramach tego działania polega na

przekazywaniu wiedzy konkretnej osobie, która tylko przez nią może być wykorzystana do podjęcia stosownych działań.

Przepisy rozporządzenia mają na celu zapewnienie rolnikom i posiadaczom lasów możliwości skorzystania z profesjonalnej pomocy doradczej umożliwiającej im prowadzenie gospodarstw rolnych i działalności leśnej zgodnie ze standardami Unii Europejskiej i przepisami krajowymi. Wykorzystanie przez rolników i posiadaczy lasów wiedzy przekazanej w ramach świadczonych im usług doradczych pozwoli im w szczególności na uniknięcie obowiązujących i wprowadzanych sankcji polegających na zmniejszeniu lub wykluczeniu z pomocy finansowej udzielanej w ramach Wspólnej Polityki Rolnej (płatności bezpośrednich) oraz na zmniejszeniu lub wykluczeniu z pomocy finansowej na wsparcie rozwoju obszarów w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Beneficjentami pomocy w ramach działania „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów” są zgodnie z postanowieniami PROW-u rolnicy i posiadacze lasów, którzy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej posiadają gospodarstwo rolne (i w roku poprzedzającym rozpoczęcie wykonywania usługi uzyskali płatności bezpośrednie) lub las.

Rozporządzenie dookreśla wskazane w PROW-ie pojęcie beneficjenta poprzez uszczegółowienie kryteriów kwalifikujących poszczególne podmioty do uzyskania pomocy w ramach działania „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów”.

Pomocą w ramach powyższego działania zostaną objęci rolnicy i posiadacze lasów niezależnie od tego w jakiej formie prowadzą działalność rolniczą lub leśną.

Pomoc na pokrycie części kosztów usług doradczych dla rolników, będzie mógł otrzymać każdy rolnik, który w roku poprzedzającym rok złożenia wniosku o przyznanie pomocy uzyskał płatność bezpośrednią zarówno na podstawie obowiązujących przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego lub też uchylonych przez te przepisy, a stanowiących również podstawę do uzyskania płatności bezpośrednich, przepisów o płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych i oddzielnej płatności z tytułu cukru. Zakłada się, że z pomocy tej będą korzystać jednak przede wszystkim ci rolnicy, którzy uzyskują płatności bezpośrednie i korzystają z innych form wsparcia w większym rozmiarze, z

uwagi na to, że to oni będą najbardziej zainteresowani skorzystaniem z pomocy udzielanej na podstawie niniejszego rozporządzenia.

Pomoc na pokrycie części kosztów usług doradczych dla posiadaczy lasów, będzie mógł otrzymać każdy posiadacz lasu, który w roku poprzedzającym rok złożenia wniosku o przyznanie pomocy był podatnikiem podatku leśnego. Przedstawione kryterium dostępu do pomocy w ramach wyżej wymienionego działania umożliwia w miarę możliwości precyzyjne określenie potencjalnych beneficjentów tego działania. W związku z tym, że posiadanie lasu jest stanem faktycznym i często, nie pokrywa się ze stanem prawnym, lub stan faktyczny lub prawny jest nierzadko bardzo skomplikowany, przyjęcie innego kryterium określenia „posiadacza lasu”, wiązałoby się z istotnymi problemami dowodowymi.

Przyjęte w rozporządzeniu kryteria dostępu zostały więc określone w sposób stosunkowo elastyczny. Jednakże biorąc pod uwagę, że pomoc w ramach wyżej wymienionego działania polega na przekazywaniu wiedzy związanej z przestrzeganiem określonych w przepisach wspólnotowych i przepisach krajowych wymogów w zakresie prowadzenia działalności rolniczej i leśnej oraz, że usługi doradcze objęte pomocą nie są finansowane w całości, a także, że pomoc ta nie ma charakteru inwestycyjnego, to przepisy rozporządzenia w wystarczający sposób zapewniają, że pomoc ta zostanie skierowana do uprawnionych podmiotów.

Warunkiem skorzystania z pomocy doradczej w ramach działania „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów” będzie posiadanie lub zobowiązanie się do zawarcia pisemnej umowy z podmiotem, o którym mowa w art. 36 ust. 1 ustawy. Podmiotami tymi będą jednostki doradztwa rolniczego, izby rolnicze oraz podmioty, które uzyskają akredytację Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

W przypadku korzystania z doradztwa rolniczego, umowa powinna określać, że świadczenie usług doradczych obejmuje przynajmniej kompleksową ocenę gospodarstwa rolnego w zakresie spełniania wymogów wzajemnej zgodności (cross - compliance) oraz usługę polegającą na ocenie gospodarstwa rolnego w zakresie spełniania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, a w przypadku korzystania z doradztwa w zakresie leśnictwa umowa powinna określać, że świadczenie usług doradczych obejmuje przynajmniej jeden z rodzajów usług doradczych dla posiadaczy lasów.

Rolnik lub posiadacz lasu będzie mógł uzyskać pomoc finansową, jeżeli skorzysta z obowiązkowych usług doradczych w ciągu 12 miesięcy od dnia, w którym decyzja w sprawie przyznania pomocy stała się ostateczna.

Ponadto rolnik lub posiadacz lasu będzie mógł uzyskać pomoc finansową w wysokości określonej w rozporządzeniu, jeżeli pokryje i udokumentuje 20 % kosztów kwalifikowanych usług doradczych i pozostałych kosztów tych usług niezaliczonych do kosztów kwalifikowalnych, na pokrycie których ubiega się o pomoc (podatek VAT).

W rozporządzeniu przewidziano również, że koszty usług doradczych, na pokrycie których wnioskodawca ubiega się o przyznanie pomocy nie będą mogły być finansowane z udziałem innych środków publicznych.

Pomoc w ramach działania „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów” będzie przyznawana na pokrycie części udokumentowanych kosztów kwalifikowanych.

Do kosztów kwalifikowalnych będą zaliczane koszty ustalone, na podstawie zawartej przez rolnika lub posiadacza lasu z uprawnionym podmiotem doradczym umowy o świadczenie usług doradczych, według stawek określonych w załącznikach do rozporządzenia. Stawki te nie obejmują podatku VAT.

Wnioskujący o pomoc rolnik lub posiadacz lasu będzie zobowiązany do pokrycia kosztów podatku VAT wliczonych do kosztów całej usługi doradczej.

Wysokość pomocy będzie wynosić 80% poniesionych i udokumentowanych kosztów kwalifikowalnych.

Wnioskujący o pomoc rolnik lub posiadacz lasu aby uzyskać pomoc w ramach działania „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów” może zawrzeć umowę o świadczenie usług doradczych z uprawnionym podmiotem doradczym przed złożeniem wniosku o przyznanie pomocy, lub też zobowiązać się wobec Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, zwanej dalej „Agencją”, do jej zawarcia. Jednakże niezależnie od terminu zawarcia tej umowy koszty będą przysługiwać od dnia, w którym decyzja w sprawie przyznania pomocy stała się ostateczna. Kwota przyznanej pomocy dla danego wnioskodawcy nie będzie mogła przekroczyć kwoty określonej w załączniku do rozporządzenia nr 1698/2005 dla działania „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów” czyli 1500 euro.

W rozporządzeniu przewidziano, że pomoc może być przyznana w okresie objętym PROW wyłącznie raz na dany rodzaj usług doradczych spośród rodzajów tych usług wymienionych w załączniku nr 1 lub załączniku nr 2 do rozporządzenia.

W § 4 i 5 rozporządzenia określono tryb składania wniosków o przyznanie pomocy. Mając na uwadze, że do przyznawania pomocy we ramach działania „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów” stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, w przedstawionym wyżej zakresie, rozporządzenie zawiera wyłącznie regulacje uwzględniające specyfikę wyżej wymienionego działania.

W rozporządzeniu określono, jakie dane powinien zawierać wniosek o przyznanie pomocy oraz jakie dokumenty powinny być do niego załączane.

Zgodnie z art. 24 ustawy, formularz wniosku o przyznanie pomocy jest opracowywany i udostępniany na formularzu opracowanym przez Agencję. W rozporządzeniu postanowiono, że opracowany formularz tego wniosku powinien być udostępniony nie później niż w dniu podania do publicznej wiadomości, na stronie internetowej Agencji, informacji o możliwości składania w danym roku wniosków o przyznanie pomocy.

Pomoc będzie przysługiwać według kolejności złożonych wniosków o przyznanie pomocy.

Określony w rozporządzeniu termin wydania decyzji w sprawie przyznania pomocy uwzględnia zarówno konieczność możliwie szybkiego przyznania pomocy jak również czas potrzebny do prawidłowego rozpatrzenia wniosku.

Jednym z warunków wypłaty pomocy będzie zawarcie przez wnioskującego o pomoc w ramach działania „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów” rolnika lub posiadacza lasu umowy o świadczenie wybranych przez niego usług doradczych spośród rodzajów tych usług wymienionych odpowiednio w załączniku nr 1 lub nr 2 do rozporządzenia.

W rozporządzeniu określono, że umowa ta powinna zawierać postanowienia, od których będzie uzależniona wypłata środków finansowych z tytułu pomocy.

W rozporządzeniu określono podstawowy zakres informacji, który powinna zawierać taka umowa.

Mając na względzie, że z tytułu 20 % poniesionych kosztów usługi doradczej wraz z podatkiem VAT naliczanym od 100 % kosztów tej usługi wnioskujący o pomoc

rolnik lub posiadacz lasu nie otrzymuje zwrotu tych kosztów oraz, że pomoc przysługuje mu wyłącznie do pozostałych 80 % kosztów usługi doradczej, w rozporządzeniu przewiduje się możliwość wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy przez Agencję bezpośrednio uprawnionemu podmiotowi doradczemu. Jednakże takie rozwiązanie musi wynikać z zawartej przez rolnika lub posiadacza lasu umowy. W sytuacji zawarcia takiej umowy wnioskujący o pomoc rolnik lub posiadacz lasu nie będzie zobowiązany do poniesienia 80 % kosztów usługi doradczej, które zostaną wypłacone przez Agencję uprawnionemu podmiotowi doradczemu. Jednocześnie wnioskującemu o pomoc rolnikowi lub posiadacz lasu ta pomoc nie będzie przysługiwać.

Przewidziana w rozporządzeniu alternatywna możliwość zwrotu środków finansowych z tytułu wykonanej usługi uprawnionemu podmiotowi doradczemu, a nie wnioskującemu o pomoc rolnikowi lub posiadaczowi lasu ma na celu możliwość skorzystania z pomocy przez możliwie największą liczbę uprawnionych, bowiem znaczna część rolników lub posiadaczy lasów, którzy będą chcieli skorzystać z pomocy nie będzie w stanie wyłożyć środków finansowych na pokrycie pełnej kwoty usługi doradczej i następnie oczekiwać na jej refundację przez Agencję.

Pomoc będzie wypłacana na wniosek o płatność, który będzie składał rolnik lub posiadacz lasu. Wniosek o płatność może być złożony przez danego wnioskodawcę tylko raz w terminie 12 miesięcy od dnia, którym decyzja w sprawie pomocy stała się ostateczna. Jeżeli usługi doradcze objęte umową nie zostaną zrealizowane przez uprawniony podmiot doradczy do dnia upływu 12 miesięcznego terminu złożenia wniosku o płatność, określonego w ust. 2, wnioskodawca będzie mógł złożyć wniosek o płatność w kolejnym roku kalendarzowym, ale nie później niż w terminie 24 miesięcy od dnia, w którym decyzja o przyznaniu pomocy stała się ostateczna. W rozporządzeniu przewidziano, że w razie niezłożenia wniosku o płatność w powyższych terminach, wnioskodawcy nie będzie przysługiwać wypłata środków finansowych z tytułu pomocy. Poza tym, do trybu składania wniosku o płatność stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego w wyżej wymienionym zakresie i odpowiednie regulacje rozporządzenia dotyczące wniosku o przyznanie pomocy.

W rozporządzeniu określono, że wniosek o płatność zawiera dane niezbędne do wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy oraz dokumenty niezbędne do

prawidłowej wypłaty tych środków. W § 10 wskazano zakres tych danych i wymaganych dokumentów. W pozostałym zakresie odesłano do odpowiednich regulacji rozporządzenia dotyczących wniosków o przyznanie pomocy.

Zaproponowane w § 11 rozporządzenia terminy wydania decyzji w sprawie przyznania płatności i wypłaty tych środków uwzględniają zarówno konieczność możliwie szybkiej wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy, jak również czas potrzebny do prawidłowego rozpatrzenia wniosku o płatność i wypłaty tych środków. W pozostałym zakresie będą miały odpowiednio zastosowanie regulacje dotyczące wniosków o płatność.

W załącznikach nr 1 i nr 2 do rozporządzenia określono rodzaje usług doradczych oraz stawki opłat za te usługi, odrębnie dla rolników i posiadaczy lasów.

W przypadku rolników jest to obowiązkowa kompleksowa ocena gospodarstwa rolnego w zakresie spełniania wymogów wzajemnej zgodności oraz usługa polegająca na ocenie gospodarstwa rolnego w zakresie spełniania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, a także dodatkowe usługi polegające na opracowaniu planu dostosowania gospodarstwa rolnego do wymogów wzajemnej zgodności w odniesieniu do poszczególnych aspektów wzajemnej zgodności oraz opracowaniu planu dostosowania gospodarstwa rolnego do zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.

W przypadku usług doradczych dla posiadaczy lasów, posiadacz lasu będzie zobowiązany do wyboru przynajmniej jednej usługi doradczej spośród rodzajów tych usług wymienionych w załączniku nr 2.

Ceny poszczególnych rodzajów usług doradczych zostały określone w oparciu o przeprowadzone kalkulacje rzeczywistych kosztów poszczególnych usług doradczych.

Ze względu na znaczne różnice w nakładach pracy w odniesieniu do kierunku produkcji prowadzonej przez rolników stawki tych usług są niższe w przypadku prowadzenia wyłącznie produkcji roślinnej, a ponadto z tych samych względów stawki tych usług są wyższe w przypadku gospodarstw rolnych położonych na obszarach NATURA 2000.

Rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych i w związku z tym jego projekt nie podlegał notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady

Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) projekt rozporządzenia został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Nie zgłoszono zainteresowania pracami nad projektem rozporządzenia w trybie art. 7 tej ustawy.

Projekt rozporządzenia znajduje się w Programie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na okres styczeń – czerwiec 2008 r.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje rozporządzenie

Rozporządzenie dotyczy potencjalnych beneficjentów działania „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów”, w liczbie około 1 500 000. Beneficjentami działania będą rolnicy i posiadacze lasów, którzy skorzystają z pomocy doradczej, świadczonej przez ośrodek doradztwa rolniczego, izbę rolniczą lub podmiot doradczy, posiadający akredytację Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Szacuje się, że w latach 2007 – 2013 z usług doradczych dofinansowywanych na podstawie rozporządzenia będzie mogło skorzystać około 600 000 uprawnionych.

2. Wpływ rozporządzenia na sektor finansów publicznych

Wydatki publiczne na dofinansowanie działania „Korzystanie z pomocy doradczej przez rolników i posiadaczy lasów” przewidziane w PROW wynoszą 350 000 000 Euro. Środki finansowe przewidziane na udzielanie wsparcia w ramach tego działania będą pochodzić z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (75%), a pozostałe 25% będą stanowić środki krajowe. Zapotrzebowanie na środki finansowe na współfinansowanie tego działania na poszczególne lata określają ustawy budżetowe.

Ponadto wydatki budżetu państwa będą związane z finansowaniem kosztów obsługi wniosków o przyznanie pomocy i wniosków o płatność oraz prowadzenia działań w ramach kontroli na miejscu. Wydatki te zostaną pokryte z planu finansowego Agencji.

3. Wpływ rozporządzenia na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia będzie miało pozytywny wpływ na rynek pracy, w związku z tworzeniem nowych miejsc pracy przez podmioty i instytucje świadczące pomoc doradczą dla rolników i posiadaczy lasów na warunkach określonych w rozporządzeniu.

4. Wpływ rozporządzenia na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie rozporządzenia będzie miało pozytywny wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość. Pozytywny wpływ w tym zakresie będzie przejawiał się zarówno w rozwoju rolnictwa i leśnictwa poprzez wykorzystanie przez rolników i posiadaczy lasów przekazanej im wiedzy, jak również poprzez powstawanie nowych i rozwój funkcjonujących podmiotów świadczących usługi doradcze dla rolników i posiadaczy.

5. Wpływ rozporządzenia na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie rozporządzenia będzie miało pozytywny wpływ na sytuację i rozwój regionalny.

Realizacja działania stworzy warunki dla zrównoważonego rozwoju rolnictwa i leśnictwa uwzględniającego uwarunkowania regionalne.

6. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia został przesłany do zaopiniowania do Rady Działalności Pożytku Publicznego oraz Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Projekt rozporządzenia został również wysłany do:

- 1) Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych;
- 2) Sekretariatu Rolnictwa Komisji Krajowej NSZ „Solidarność”;
- 3) Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych „Solidarność”;

- 4) Związku Zawodowego Rolnictwa „Samoobrona”;
- 5) Krajowego Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych;
- 6) Federacji Związków Pracodawców – Dzierżawców i Właścicieli Rolnych;
- 7) Związku Zawodowego Centrum Narodowe Młodych Rolników;
- 8) Federacji Związków Producentów Rolnych;
- 9) Krajowej Rady Izb Rolniczych;
- 10) Krajowej Izby Gospodarczej, Komitetu Rolnictwa i Obrotu Rolnego;
- 11) Związku Zawodowego Rolników „Ojczyzna”;
- 12) Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich;
- 13) Krajowej Rady Spółdzielczej;
- 14) Krajowej Sekcji Doradztwa Rolniczego przy Związku Zawodowym Pracowników Rolnictwa RP.

Wyżej wymienione organizacje nie zgłosiły uwag.